

Donatie

De jaarlijkse donatie is met ingang van deze nieuwsbrief over te maken per machtiging. Deze wijze van betaling geeft een aantal belangrijke voordelen ten opzichte van het systeem van overmaken met de tot nu gehanteerde actie-acceptgirokaart. Voor ons betekent het een eenvoudiger administratie en flinke kostenbesparing. De donatie is eens per jaar en bedraagt met ingang van dit jaar f 25,- (was f 20,-). Een hoger bedrag is overigens beslist welkom. U ontvangt daarmee automatisch onze nieuwsbrieven en bovendien het extra themanummer dat in december 1998 verschijnt. Bovendien wordt onze donateurs voor advisering 'aan huis' een korting van f 25,- verleend. De machtiging is te allen tijde op te zeggen.

Formulier

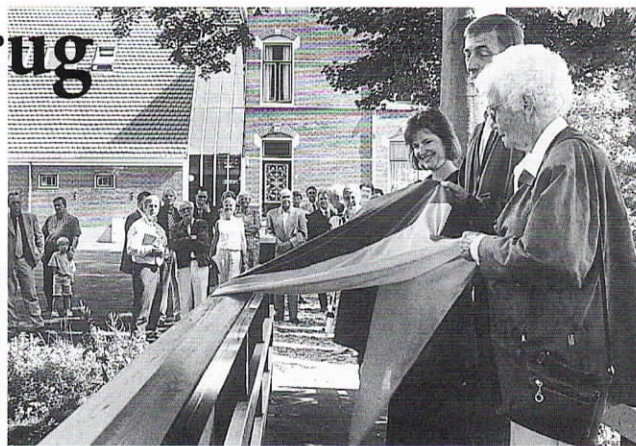
Het meegezonden formulier bestaat uit twee delen: één om op te sturen in een eigen giro-enveloppe en één met een toelichting. Vult u bij 'nieuwe gegevens' de gevraagde informatie in. Het te vermelden gironummer: 33 81 81 t.g.v. penningmeester Stichting Vrienden van de Noordhollandse stolp, Oosterblokker. Het bedrag is f 25,- en het hokje wordt 'jaar'. Graag het formulier zo snel mogelijk opsturen naar de Postbank.

Het formulier is alleen te gebruiken voor houders van een girorekening; heeft u geen girorekening dan kan uw bank de overschrijving regelen.

Mocht u onverhoopt liever niet per machtiging overmaken, maak dan gebruik van uw eigen giro- of bankoverschrijving (nummer en tenaamstelling staan vermeld in het colofon op de achterpagina).

Over de brug

Op 23 augustus werd de Johan Schilstrabrug onthuld, genoemd naar onze vroegere voorzitter. De brug werd naar oud model gereconstrueerd en geeft toegang tot de westkant van het gemeentehuis van Schermer, de vroegere herenboerderij Wittenburg. In het aansluitende weekend hield Wittenburg open huis en ruim 400 bezoekers namen de gelegenheid (via de brug) het interieur te bezichtigen met in de hal onze reizende tentoonstelling. Met deze brug wordt de onvergetelijke Johan Schilstra geëerd, de strijdbare bruggenbouwer van het cultuurhistorisch erfgoed in Noord-Holland en vooral ook in de Schermer. In deze nieuwsbrief een verslag.

Inwijding van de Johan Schilstrabrug door voorzitter Evert Vermeer samen met Matti Schilstra-Schuringa.

Deze tweede nieuwsbrief van 1998 belicht actualiteiten en activiteiten. Bovendien is er in dit nummer aandacht voor een belangrijk maar meestal toch wat veronachtzaamd aspect van het gezicht van de (stolp-) boerderij: het voegwerk van de stenen gevels. ▲

Misverzending

De afhandeling van het verzenden van de vorige nieuwsbrief, eind mei, verdiende geen schoonheidsprijs. Het verzendbedrijf stuurde een 150-tal donateurs overgebleven exemplaren van diverse oude nummers(!). Welke adressen het betrof was niet te achterhalen. Wij besloten alle donateurs en overige adressen (1.150) vervolgens opnieuw te mailen, met de bijgedrukte, nieuwe nieuwsbrief.

Om een en ander toe te lichten zou een verklarende brief meegezonden worden; de meeste geadresseerden ontvingen namelijk twee nieuwe nieuwsbrieven binnen een week. Het verzendbedrijf vergat deze brief mee te zenden en veroorzaakte hiermee nog meer raadsels.

Wij vragen u excuus voor het ongemak en gaan met ingang van dit nummer met een ander bedrijf in zee. ▲

Secretariaat

Tesamen met de installatie van nieuwe kantoorapparatuur beschikt de Boerderijenstichting met ingang van 1 september van een eigen telefoon- en faxverbinding: Telefoon: 072-581 68 88 Fax: 072-581 68 87. Bovendien wordt de financiële administratie ook bij het secretariaat ondergebracht. ▲

INHOUD

- ▲ *Voegen: het gezicht van de gevel*
- ▲ *Schilstrabrug in de Schermer*
- ▲ *Themanummer boerentuinen en -erven*
- ▲ *Herdruk boek Brandts Buys*
- ▲ *Excursie naar stolpen in Schermer en Beemster*
- ▲ *Onze hoop - geen sloop: de N9*
- ▲ *Berichten*

"HOEVE WELTEVREDEN"

PURMEREND, WESTERWEG 58

van Overbeek

PURMEREND
Tramlein 8
(0299) 42 88 98

Aan de rand van het schitterende Golfcomplex bieden wij u deze unieke NOORD-HOLLANDSE STOLP-BOORDERIJ te koop aan. Uitgevoerd met dubbel-houten vierkant constructie en zgn. staartstuk. Gelegen op ca. 10.250 m² EIGEN GROND. In 1980 vrijwel geheel gerenoveerd. Toegankelijk middels eigen brug en v.v. separaat bij gebouw met aangebouwde semi-open opslag/stalling, parkeer- en manoeuvreerruimte en aangrenzende boomgaard. Ind.: entreepartij, 4-tal kamers, grote keuken, werkplaats en ondersteunende ruimte. TOTAAL 425m²! Verd.: geheel bevoerde zolder, UITERMATE GESCHIKT IN COMBINATIE MET KANTOOR/PRAKTIJKRUIMTE.

Aanvaarding in overleg.

Koopsom op aanvraag

U kunt ons huizenaanbod opvragen via internet.

5 x IN NOORD-HOLLAND

FILIP TRUYEN
ARCHITEKT HBO-BNA

TELEFOON 020 403 15 88 TELEFAX 020 403 34 89

DIJKEINDE 1, 1153 PH ZUIDERWOUDE nabij Monnickendam

Al méér dan 37 jaar!
HOUTWORM, BOKTOR,
ZWAMBESTRIJDING...

- polymeer-chemische restauratie van ingerotte balken onder KOMO-keur
- waterafstotende gevelimpregnering
- conserveermiddelen voor hout en steen voor vakman en doe-het-zelver

Bel voor vrijblijvend advies en offerte

VAN LIEROP
Impregneerbedrijven B.V.

Nijverheidsplein 7 • Heerhugowaard (072) 574 18 56

Heeft u bouwplannen?

Bouwer van burger- en utiliteitsbouw, restauratie, renovatie, onderhoudswerken en projectontwikkeling.

Akerbouw b.v.
Geesterweg 6a
1911 NB Uitgeest
0251-315817

Nederlands Verbond van Ondernemers in de Bouwnijverheid

Steek uw licht op bij het grootste bouwarsenaal.

Specialist in: pannen en gevelstenen

BouwCenter BBN

Toonzaal: "De Doelen", Achterstraat 2, 1621 GH Hoorn, Tel.: 0229-212922

Voor al uw: • Hout- en Timmerwerken
• Renovatiewerkzaamheden
• Onderhoudswerken • Kleine nieuwbouw

Tevens plaatsen wij kozijnen, ramen en deuren

H.G. Jonk & Zn.
Aannemingsbedrijf

Westeinde 26-28 - 1636 VE Schermerhorn
Tel. (072) 502 14 90 - Faxnr. (072) 502 25 13

STEENHANDEL
MARTIEN MOL BV
Tel. 072 - 5091707
Postbus 60 - 1870 AB - Schoorl

- groothandel in oude bouwmaterialen
- in- en verkoop gebruikte straatstenen
- gebikte metselsteen - dakpannen - plavuizen
- wandtegeltjes - ijzerwerk - hekwerk - enz.
 - schouwen en oud sanitair

OPSLAG:
Zijperweg 20, industrieterrein Lagedijk
Schagen
Tel. 0224 - 215235

buro architect w.schagen h.b.o. b.n.a.
leijerdijk 13 1733 ja nieuwe niedorp telefoon (0226) 411644 fax 413104

Voegen: het gezicht van de gevel

Vernieuwen van gevels komt bij boerderijen vaak voor; vanwege de restauratie van de boerderij of als een andere gevel-indeling met ramen en deuren wordt gerealiseerd. De keuze van de soort en kleur van de steen is daarbij vanzelfsprekend een belangrijk gegeven. Net zo belangrijk, maar toch vaak een onderdeel dat minder de aandacht krijgt, is het voegwerk. Het aanzien van een muur met fraaie stenen kan door ondeugdelijk voegwerk geheel verpest worden.

Fraaie gevel met gaaf metsel- en voegwerk, Benningbroek, rond 1900.

Voegwerk is een wezenlijk bestanddeel van het uiterlijk van de boerderij; vorm en kleur zijn sterk bepalend voor het karakter van de gevel. Het gewenste behoud van de zo oorspronkelijk mogelijke gevel brengt met zich mee dat een licht beschadigde voeg die zijn functie nog naar behoren vervult, te verkiezen is boven een moderne voeg. Goed voegwerk is vakwerk. Als u zich hierover goed wil laten voorlichten neem dan contact op met onze bouwkundig adviseur Pieter Prett en schakel gespecialiseerde vaklieden in.

De voeg is het zichtbare deel van de mortel (de verharde specie) tussen de stenen van het metselwerk. Hiermee worden openingen tussen de stenen zodanig afgesloten dat het indringen van water zoveel mogelijk wordt voorkomen. Voegwerk bestaat uit stootvoegen (staande voegen) en lintvoegen (liggende voegen). Tot het midden van de 17de eeuw en

soms ook nog daarna werd metsel- en voegwerk gelijktijdig met dezelfde specie uitgevoerd. In de loop van de 18de eeuw ontwikkelde zich daarnaast een techniek waarbij een speciale voegspecie na het metselen werd aangebracht; dit wordt navoegen genoemd.

Bij middeleeuws voegwerk, tot in de 17de eeuw toegepast, komt de platvolle voeg voor (waarbij de specie met de troffel of voegijzer wordt afgewerkt) en de voeg met dag- of dagge-streep (een afwerking van het voegwerk m.b.v. een dagijzer en een rei).

Het kleiner worden van de formaten baksteen en het verbeteren van het productieproces hadden een strakkere vorm van de baksteen tot gevolg. Hierdoor konden de voegen steeds dunner worden. Vooral in het begin van de 18de eeuw kregen voegen steeds meer 'vorm', waardoor het metselwerk een strakker uiterlijk kreeg. Typen als gesneden en geknipte voeg zijn hier voorbeelden van. Voegdikten van 6 tot 3 mm zijn dan zeer gebruikelijk; van stootvoegen was zelfs nauwelijks sprake.

In het begin van de 20ste eeuw werd, in samenhang met de architectuur van die tijd, de verdiepte lintvoeg ontwikkeld. Doordat dikwijls ook de stootvoegen platvol (waarbij de specie met de troffel of met het voegijzer wordt afgewerkt) werden gevoegd, kreeg de gevel zo een sterk gelaagde structuur.

Historisch voegwerk ontleent in het algemeen zijn waarde aan het aspect van de authenticiteit. Dit eigen karakter van de voeg bepaalt, in relatie met het metselwerk, in belangrijke mate de structuur van het geveloppervlak en is daardoor ook van invloed op de bouwstijl van de gevel. Hierbij moet uiteraard ook het zogenoemde patina worden betrokken, de waas van ouderdom die over de gevel ligt. Het is vooral het subtiele samenspel van deze bestanddelen (metselstenen, voegen en patina) die de historische waarden van het metselwerk bepalen. Om deze reden moet men met het vervangen van voegwerk uiterst terug-

houdend zijn. Als de aantasting van het voegwerk zodanig is dat reparatie onvermijdelijk is, dient goed onderzoek plaats te vinden naar de oorzaak van de schade. Dit kan zijn vochtbelasting, vaak het gevolg van onvoldoende onderhoud (lekkende goten) of optrekkend vocht vanuit de voet van de muur. Overmatig vocht kan voorts de oorzaak zijn dat zouten worden geactiveerd die de voegen eruit drukken.

Belangrijk voor goed voegwerk zijn:

- a. de technische uitvoering van het soort voegwerk dat verlangd wordt;
- b. de kleur van de voegen, bepaald door de specieverhouding.

Enkele richtlijnen:

- Bekijk het nog aanwezige, goede voegwerk voor wat betreft soort en kleur;
- Gebruik als basisgrondstof een mengsel van kalk en zand (eventueel zilverzand) met een toeslag van gewone cement. Om de originele kleur van de kalk-zandvoeg bij 19de en begin 20ste eeuws voegwerk (knip- en snijwerk) te verkrijgen, wordt vaak witte cement toegevoegd. Voorzichtigheid hierbij is geboden want de kleur wordt dan vaak veel te wit en bovendien heeft witte cement de eigenschap sterk te krimpen bij verharding waardoor scheurvorming wordt veroorzaakt;

Slecht voorbeeld. De stenen zijn niet goed schoongemaakt en de laagverdeling per meter is te grof. Het voegwerk is daardoor te grof, zonder knip- en snijwerk (in de deur een mooi bovenlicht).

- Aan te bevelen is een of meer monsters op te zetten met verschillende specieverhoudingen en deze na droging te

Lees verder op pagina 5

RIETDEKKERSBEDRIJF

SIJM

**NIEUWBOUW, REPARATIES
EN ONDERHOUD**

Dorpsstraat 179 Zwaag, Tel. 0229 - 262140

Bouwbedrijf

G.J. Rotteveel & Zn. v.o.f.

AANNEMERS B. & U.

*Voor alle
bouwwerken
op en om
het boerenerf.*

ZUIDERVAART 133, 1847 LK ZUID SCHERMER
TELEFOON 072 - 5044256, FAX 072 - 5044513

MAATWERK IN:

**KOZIJNEN
RAMEN
DEUREN
TRAPPEN
LIJSTWERK**

Visser H raam

Tel. (075) 617 79 84, Zaandam

de Zinger

**Traditionele stijlinterieurs,
ontwerp en uitvoering van
interieurbetimmeringen
in traditionele en
landelijke bouwstijl.**

**Gespecialiseerd in keukens met
onopvallend geïntegreerd
hedendaags comfort.**

Toonkamer en opslag:

Noorddijk 18, Noordbeemster
Telefoon 0299 690273

Fax 0299 690474

Geopend: dinsdag t/m zaterdag
van 11.00 tot 17.00 uur.

Kantoor en werkplaats:

Wormerweg 17
1464 NB Beemster
Telefoon 0299 671922

Fax 0299 674661

**Antieke bouwmaterialen
en restauratiewerken.**

Leveringen van o.a.:

- **Hang- en sluitwerk**
Houten deurknoppen en ladenknoppen, wervels - staartwervels van klein tot groot, deurkrukken in gietijzer, messing, messinghoorn, knoppen van porselein enz., handgesmede vlinderscharnietjes, kruisgehengen - duimgehengen, grendels enz.
- **Wandtegels**
De mooiste 'replica witjes' 13 x 13 en tegeltableau's. Originele 15 x 15 en randtegels enz.
- **Sanitair**
- **Binnen- en buitendeuren**
- **Deurroosters en levensbomen**
- **Schoorsteenmantels**
In marmer en hout.
- **Balusters, trapspijlen, trapleuningen, hekwerken en nog veel meer authentiek materiaal.**

Tevens levering van:

- Aquamarijn natuurverven op lijnolie basis.
- De originele Noorse teer.

Pauline van Dort, illustrator in Hoogkarspel, maakte een serie tekeningen van huizen en boerderijen in Hoogkarspel en toont ze in het gemeentehuis. De tentoonstelling ('Kunst voor kleinbehuisden') is tot eind september te zien op werkdagen van 9.00 tot 12.30 uur en op donderdagavond van 17.00 tot 18.30 uur.

In opdracht tekent Pauline van Dort ook stolpboerderijen na -in kleur-

Als u interesse hebt: haar adres is Lobeliastraat 88, 1616 XM Hoogkarspel, tel. 0228-56 49 58.

De landelijke bouwkunst in Hollands Noorderkwartier

Ondergetekende bestelt — exemplaren van het boek 'De landelijke bouwkunst in Hollands Noorderkwartier' tegen de speciale aanbiedingsprijs van f 135,- per ex. Bij verschijning ontvangt u van ons bericht. Na betaling van de kosten wordt het boek zonder verzendkosten bij u bezorgd.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode en woonplaats: _____

Datum / handtekening: _____

Inzenden voor 23 oktober aan:
secretariaat Boerderijenstichting Noord-Holland, Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen NH

Vervolg van pagina 3

- beoordelen op kleur; neem ook monsters van het uithakken en slijpen;
- Voegwerk in verband met de lange verhardingstijd alleen uitvoeren in een vorstvrije periode;
- Alvorens met voegen te beginnen het metselwerk zeer goed schoonmaken vooral als gebruik gemaakt wordt van gebikte stenen.
- Voorzichtig met schoonspuiten van gevels; geen chemische middelen gebruiken.

Rechts het mooie, oorspronkelijke voegwerk. Links is het voegwerk redelijk maar vertonen de stenen nogal wat kleurverschil en zijn niet goed schoongemaakt.

Onze bouwkundig adviseur ing. P.J. Prett kan u ter plaatse adviseren, zie achterpagina voor adres en telefoon. ▲

Themanummer boerentuinen en -erven

In het kader van het eeuwfeest van de Rabobank wordt in samenwerking met een werkgroep van de Rabo-Zuivelbank Alkmaar een brochure over boerentuinen en -erven samengesteld dat onze donateurs als themanummer samen met nieuwsbrief 23 in december a.s. wordt toegezonden.

Er is gekozen voor de Schermer. Een voor Noord-Holland typerende droogmakerij uit de 17de eeuw met typerende stolpboerderijen en bijbehorende erven en tuinen.

Je vindt er boerderijbouw uit drie eeuwen. Opvallend is de oorspronkelijke kavelindeling en het verschijnsel van de dubbele singel met boomgaard.

Medewerkers aan dit themanummer zijn: Allet Geertman (onze adviseuse boerenerven), Diederik Aten, verbonden aan het Regionaal Archief in Alkmaar, Doortje Haan-Wiegman, landschapsarchitecte en Marjan Barendregt, regionaal tuin-expert. ▲

Herdruk boek Brandts Buys

BOERDERIJENBIJBEL IN HERDRUK

SPECIAAL AANBOD STANDAARDWERK STOLPEN

'De landelijke bouwkunst in Hollands Noorderkwartier' van dr. L. Brandts Buys (1908-1983) is binnenkort weer verkrijgbaar na een lange tijd uitverkocht te zijn geweest. De Stichting Historisch Boerderij-Onderzoek (SHBO) uit Arnhem, die het initiatief nam voor deze herdruk, biedt de Vrienden van de Stolp een extra gelegenheid om nog voor de voordelige prijs van 135 gulden in te tekenen. Hiervoor hoeft u alleen de bon op de pagina hiernaast in te vullen en in een gefrankeerde envelop vóór 23 oktober te sturen naar het secretariaat van de Boerderijenstichting. Wij zorgen voor de rest. Het boek, dat wel de boerderijenbijbel van Noord-Holland wordt genoemd, verscheen na een jarenlange studie voor

het eerst in 1974. Kort daarop werd het herdrukt, maar is sinds lang uitverkocht en alleen nog maar voor veel geld antiquarisch te koop. De belangstelling voor het boek van Brandts Buys bleef, getuige de verzoeken die bij de SHBO binnen bleven komen.

De landelijke bouwkunst wordt herdrukt en de heruitgave zal qua uitvoering en uiterlijk identiek zijn aan het origineel. Een kleine versobering wordt doorgevoerd, het binnenwerk wordt geheel in zwart/wit gedrukt. Hierdoor kon de intekenprijs gelijk blijven met de oorspronkelijke prijs in 1974; f 135,-. De verkoopprijs daarna is f 155,-, exclusief verzendkosten. Het boek wordt in november van dit jaar verwacht ▲

Schilstrabrug in de Schermer

Bij het Schermer gemeentehuis de Wittenburg (anno 1889) ligt sinds 7 augustus de Johan Schilstrabrug over de westsingel, die de gladgeschoren gazons van het erf en de beschaduwde oprijlaan van elkaar scheidt met een rimpelloos wateroppervlak.

De huidige brug is gerealiseerd met een gift van 10.000 dollar van Amoco Nederland BV, die de Boerderijenstichting enige tijd geleden ontving. De voetbrug is gemaakt op de nog aanwezige oude fundamenten en naar oude foto's. De Johan Schilstrabrug is een eerbetoon aan de in februari overleden oprichter van de Boerderijenstichting en een symbool voor diens uitzonderlijke vermogen van cultuurhistorisch bruggenbouwer. Het object kon geen betere plaats hebben dan bij de Wittenburg in de Schermer, omdat deze droogmakerij niet alleen een aparte plaats innam in het hart van Schilstra, maar hij de Wittenbrug en diens bewoners bovendien persoonlijk kende. Dat de imposante herenboerderij, eenmaal

FOTO: JACQUELINE DE VRIES

gerestaureerd tot fraai en functioneel gemeentehuis, een stolp-award won is een detail. Een detail overigens waar juist Johan oog voor zou hebben gehad. De nieuwe voetbrug werd op vrijdag 7 augustus onder grote belangstelling officieel overgedragen aan de gemeente Schermer. Voorzitter Evert Vermeer van de 'Vrienden van de Stolp' onthulde samen met mevrouw Matti Schilstra-Schuringa en Amoco-directeur mevrouw Mary Shafer-Malicki het naambord op de Johan Schilstrabrug. ▲

voor:
 nieuwbouw - verbouw
 renovatie - restauratie
 woningbouw
 utiliteitsbouw
 sportaccommodaties
 interieur adviezen

**architektenburo
 sander douma bna**

1841 gb stompetoren
 noordervaart 73
 tel. 072-5039847
 fax 072-5039803

HOEKSTRA & VAN ECK BV
 MAKELAARS TAXATEURS O.G. ASSURANTIËN

MONNICKENDAM, KERKSTRAAT 64, 0299 654000*
 PURMEREND, WATERLANDLAAN 88, 0299 472021*
 AMSTERDAM, WESTEINDE 10, 020 6241214*
 ALKMAAR, KENNEMERSTRAATWG 181, 072 5272000*
 HEERHUGOWAARD, MIDDEWEG 239, 072 5712217*
 ZAANDAM, WESTZIJDE 73, 075 6707777*

**Onze naam,
 uw garantie voor
 kwaliteit**

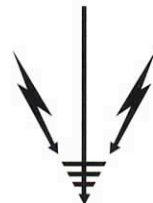
DE STOLPSPECIALIST VOOR HEEL NOORD-HOLLAND

**AARDINGEN &
 BLIKSEMBEVEILIGING**

G. de Boer v.o.f.

Witte Paal 41
 1742 NL SCHAGEN
 Tel. 0224-217045
 Fax 0224-296951

**aannemersbedrijf
 DUINMAIJER**

*nieuwbouw
 verbouw
 restauratie
 onderhoud
 houtskeletbouw
 machinale houtbewerking*

Oostdijkje 8, 1483 AA De Rijp
 tel: 0299 - 673487 / 671345
 fax: 0299 - 674626

**ARCHITECTEN- EN
 INGENIEURSBUREAU
 W.A. DE HERDER BNA**

Varkensgrasweg 3 - 5
 WESTERLAND - HIPPOLYTUSHOEF

telefoon: 0227 - 591474
 telefax: 0227 - 591931

Utiliteitsbouw, restauraties, winkels,
 hotels, boerderijen en woningbouw

Architektenburo Cornelis de Jong bv
 Middenweg 189, 1462 HM Middenbeemster
 telefoon 0299 681407, fax 0299 683473

van der Bel b.v.
SLOOPWERKEN EN HOUTHANDEL
ASBEST VERWUJDERING

- Sloopwerken • Renovatiesloopwerk
- Asbestsanering • Brandschade-, c.q. opruimingswerkzaamheden
- Houthandel; nieuw en gebruikt

Zuiderzeestraat 16, 1719 LA Aartswoud
 Telefoon 0229-581327, Fax 0229-582772

**van
 wier**

VRIENDEN VAN DE STOLP

van
 wier
 GRAFISCHE VORMGEVING BNO
 Oude Haven 83 Medemblik
 Postbus 150
 1670 AD Medemblik
 Tel. 0227-543230
 Fax/ISDN 0227-547501

KOPER
DAKPANHANDEL - MEDEMBLIK

Nijverheidsweg 13
 1671 GC Medemblik
 tel. 0227 - 54 72 00

Openingstijden:
 maandag t/m vrijdag 13.00 - 17.30 uur
 zaterdags 09.00 - 13.00 uur

*Meer dan
 300 soorten
 gebruikte
 dakpannen*

HOE KOMT U BIJ ONS?
 Over de snelweg A7, afrit nr. 11, richting Medemblik. Over het spoorlijntje en de brug rechtsaf de Nijverheidsweg in.

Excursie naar stolpen in Schermer en Beemster

Na de succesvolle excursie naar stolpen in Wognum en Twisk, op 28 februari, volgt nu een dagtocht naar stolpboerderijen in Schermer en Beemster, op zaterdag 24 oktober.

Twee 17de eeuwse droogmakerijen (uit resp. 1632 en 1613) waarin de stolpboerderij als agrarisch bouwwerk tot volle bloei kwam en nadien in opzet en bouwwijze ook vrijwel niet meer is veranderd.

Deze (bus-) excursie werd al in nieuwsbrief nr. 21 aangekondigd en had tientallen reacties tot gevolg. De limiet aan het aantal deelnemers is bereikt (40) en de groep wordt om praktische reden in tweeën gesplitst. De deelnemers hebben inmiddels het programma ontvangen. Om degenen die niet meekunnen te informeren volgt hier in het kort het programma van deze excursie.

9.30 uur.

Zuidschermer, ontvangst in 't Zwarte Kerkje, een sober kerkgebouw met de constructie en vorm van een stolp.

10.30 uur.

Oterleek, Lange Molenweg 12, fam. van Saaze. 19de eeuwse stolp, agrarisch in bedrijf met oorspronkelijke details en fraaie boerentuin.

11.30 uur.

Oterleek, Lange Molenweg 26, fam. Ouweltjes-Terra en Wijte-Terra. Stolp uit 1660 met de naam 'Wie weet nog hoe', enkele jaren geleden van bouwval met respectvolle restauratie tot dubbel woonhuis verbouwd.

12.30 uur.

Lunch in Schermerhorn, 's Lands Welvaren.

FOTO: MART GROENTJES

Westbeemster. Boerderij 't Woudt.

14.00 uur. Westbeemster, Schermerhornerweg 3, boerderij 'Spitsbergen', fam. Boon. Zorgvuldig gerestaureerde stolp, agrarisch in bedrijf met een logiesmogelijkheid ('Boerenkamer').

15.00 uur. Westbeemster, Wormerweg 4, boerderij 't Woudt', fam. de Vries. Fraai gelegen, grote stolp uit 1878 met koetshuis, door de bewoners nauwgezet gerenoveerd; met ingerichte zomerstal.

Ook deze excursie wordt mede mogelijk gemaakt door een provinciale projectbijdrage. Deelname aan excursies staat ook open voor niet-donateurs; de omvang van de groep is echter om praktische reden beperkt.

Vanwege de grote belangstelling zullen er ook in 1999, mits financieel haalbaar, excursies worden georganiseerd. De tochten voldoen aan de bevordering van educatie en publieksparticipatie. En bieden de gelegenheid om eens in andere stolpen te kunnen rondneuzen en van mede-stolpbewoners tips en suggesties te krijgen. ▲

Onze hoop- geen sloop: de N9

Koedijk-De Stolpen is de naam van het traject van de N9 dat op de nominatie staat aangepast te worden door wegbeheerder Rijkswaterstaat. De Stolpen is de naam van het gehucht ter hoogte van de brug die de N9 verbindt met de N248 richting Schagen.

De laatste jaren sneuvelden al negen stolpen bij de reconstructie van de rijksweg zodat onze conclusie was dat het

publicaties in dag- en weekbladen. Wij schreven de minister aan en ondersteunden het initiatief van de gemeente Bergen voor een alternatieve opzet. Bovendien dienden wij een inspraakreactie in op de concept-Trajectnota en ontvingen een uitnodiging voor overleg met Rijkswaterstaat, eind mei. Een vervolgoverleg is gepland in oktober.

In Nieuwsbrief 8 (augustus 1998) van Rijkswaterstaat is over de contacten het volgende vermeld:

'... Een bijeenkomst met vertegenwoordigers van de Boerderijenstichting zorgde er voor dat in de uiteindelijke Trajectnota ook aandacht is voor stolpboerderijen bij Bergen. Volgens eerdere berichten zouden die vrijwel zeker worden gesloopt. Onderzocht wordt nu of de geplande parallelweg achter de boerderijen kan worden aangelegd, zodat ze gespaard blijven...'

In de Nieuwsbrief van Rijkswaterstaat is bovendien een artikel geplaatst waarin onze teleurstelling over de sloop van stolpen wordt uitgesproken en de opwekking om in de plannen rekening

FOTO: MART GROENTJES

traject beter 'Koedijk-zonder De stolpen' genoemd kan worden. Onze actie begin dit jaar om de zes resterende stolpen (in 'de bocht van Bergen') te sparen, maakte veel los. Tv- en radio-uitzendingen,

te houden met deze beeldbepalende bouwwerken.

Van 31 augustus af is de Trajectnota/MER ter inzage gelegd.

Tot 26 oktober is de formele inspraakprocedure.

Voor alle informatie is er het Centraal Informatiepunt Rijkswaterstaat: 023-530 14 01 (werkdagen 10-16 uur). ▲

Berichten

In Ouderkerk aan de Amstel wordt getracht de historische boerderij Landlust voor sloop te behoeden. De boerderij is een Rijksmonument, maar de nieuwe eigenaar heeft de kennelijke opzet met verregaande verwaarlozing de sloop te bespoedigen en nieuwbouwpanden te realiseren. Een actieve stichting wil dit verhinderen. De gemeenteraad is voor behoud.

De Stolpenkring Twisk hield voor een flinke groep belangstellenden op 2 juli een lezing over traditionele kleuren en verftechnieken. Met medewerking van Allet Geertman is in Twisk een inventarisatie tuinen en erven opgezet.

Onze reizende tentoonstelling 'De stolp in beeld' met de ingebouwde videopresentatie 'Top Tien' en 'Tweede gebruik' begon zijn reis in Oudorp (Openbare bibliotheek) en kwam vervolgens op de Open Dag van de Gemeente Stede Broec (Gemeentehuis) waar 3.500 bezoekers de tentoonstelling bekeken. Het gemeentehuis van Beemster was de volgende locatie en daarna was de tentoonstelling opgesteld in Wittenburg, het gemeentehuis van Schermer. Het gehele jaar 1999 is de tentoonstelling op reis langs zeven bibliotheken in West-Friesland.

Boekingen zijn nog mogelijk voor de periode eind oktober t/m eind december 1998 en in het jaar 2000.

Nieuwsbrief 23 verschijnt begin december. Hierin o.a. informatie over de Beeldbank. Bovendien wordt voor onze donateurs meegezonden het themanummer Boerenerven en -tuinen.

2003 wordt Jaar van de Boerderij. Op initiatief van de Stichting Historisch Boerderij-onderzoek is door een werkgroep een plan opgesteld voor landelijke activiteiten waarbij de aandacht vooral komt te liggen op de toekomst van de agrarische landelijke bouwkunst. Er zullen publieksgerichte activiteiten plaatsvinden met speciale aandacht aan de eigenaren en bewoners van boerderijen. De provinciale boerderijstichtingen zullen de kern vormen van werkgroepen die per provincie actief zijn. In de volgende nieuwsbrieven volgen wij de ontwikkelingen.

In deze Nieuwsbrief geen rubriek 'Stolpen in het nieuws'. Onze medewerker Ed Dekker was op vakantie.

Vierkantdelers gezocht

Wij, Gert-Jan Dekker en Karin Maas (beide 28 jaar) zouden graag in contact komen met mensen die ook met plannen lopen om in een gedeeld vierkant te willen wonen. Graag zouden wij eens van gedachte willen wisselen en eventueel gezamenlijk verder zoeken naar een geschikte locatie. Onze voorkeur gaat uit naar een stolp binnen de vierhoek Hoorn - Grootebroek - Wervershoof - Wognum.

Voor meer informatie bel 075 - 670 17 50.

FOTO: LOOP VAN DIEPEN

Een zorgelijke ontwikkeling: de serre- en erkerrage treft ook de stolpboerderij zoals hier in Spanbroek.

Stolpenwinkel

De videoband 'Stolpen van binnen en van buiten' toont de 10 mooiste stolpen en voorbeelden van ander gebruik. f 25,- incl. porto (gironummer zie colofon).

Er zijn van het fraaie boek 'De stolp te kijk' exemplaren te bestellen door overmaking van f 29,50, incl. porto (gironummer zie colofon).

Er zijn drie beschreven *fietsroutes* verkrijgbaar, samengesteld met Toer-in en ANWB. Met beschrijvingen, foto's, tekeningen en routekaart.

Deel 1 door West-Friesland: Schellinkhout, Blokker, Hoogkarspel en Westwoud (30 km)
Deel 2 door West-Friesland: Wognum, Midwoud, Twisk en Benningbroek (32 km)
Deel 3 door de Beemster (34 km).
Per route: f 3,50, incl. porto;
alle drie: f 10,-, incl. porto
(gironummer zie colofon).

Nieuwsbrief nr. 22 van de Boerderijstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp', september 1998.

Secretariaat: Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen, telefoon 072 - 581 68 88, fax 072 - 581 68 87.

Giro 338181 t.g.v. penningmeester Stichting Vrienden van de Noordhollandse stolp, Oosterblokker.

Redactie: Mart Groentjes en Willem Messchaert

Grafische verzorging: Carla Buijsman, Le Bureau, Zwaag (0229 - 21 73 46)

Advertenties: Mooijman Media- en Projectmanagement, Zwaag (0229 - 24 46 27)

Druk: Meco Offset, Zwaag

Oplage: 1.500 exemplaren

De nieuwsbrief verschijnt 3 maal per jaar.

Het bestuur van de Boerderijstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp':

- E. Vermeer (voorzitter)
Larixplantsoen 15, 1702 XG Heerhugowaard
- M. Groentjes (secretaris)
Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen
- J. van Diepen (penningmeester)
Zuiderdracht 14, 1696 AL Oosterblokker
- W. Messchaert (perscontacten, vierkantdeling)
Stierop 1, 1911 NG Uitgeest
- S. Douma, Schermerhorn
- C. de Jong, Middenbeemster
- L. Maats, Amsterdam
- W. Schermerhorn, Grootschermer
- F. Truijen, Zuiderwoude
- P. Verhoeven, Heerhugowaard
- A. Zandt, Twisk

Erelid:

dr. ir. R. van de Waal, Heemstede

De adviseringscommissie:

S. Douma, A. Geertman (boerenerven), C. de Jong, ing. P.J. Prett (secretaris) en F. Truijen.

Advisering

Het is mogelijk adviezen m.b.t. constructief-technische onderwerpen 'op locatie' uit te brengen. Voor een dergelijk (eerste) advies wordt een bijdrage van f 75,- (donateurs) of f 100,- (niet-donateurs) in rekening gebracht.

Verzoeken om advies te richten aan de secretaris van de adviseringscommissie: ing. P.J. Prett, Kanaaldijk 142, 1831 BA Koedijk.

Telefonisch dagelijks bereikbaar tussen 10.00 en 16.00 uur: 072 - 562 47 05.

De activiteiten van de Boerderijstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp' worden mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de stichting Welstandszorg Noord-Holland en de Dr. Hofsteestichting.